AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 13 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – SEAKĮ projektas) parengtas siekiant atsisakyti perteklinės pareigos motorinių transporto priemonių ir (ar) priekabų vairuotojams turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti dokumentus, patvirtinančius atitinkamą teisę ar atitinkamos sutarties sudarymą (vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registracijos liudijimą, privalomosios techninės apžiūros dokumentą, civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimą), jei vairuotojas pateikia galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Atsižvelgus į tai, kad Lietuvoje daugėja vairuotojų, kurie privalomuoju draudimu draudžiasi ir liudijimus gauna elektroniniu būdu, įvertinus tai, kad dalis vairuotojų neretai pameta ar nepateikia tikrinantiems pareigūnams dokumento, patvirtinančio privalomosios techninės apžiūros atlikimą, ar Lietuvos Respublikoje išduoto vairuotojo pažymėjimo, o informacija apie Lietuvos Respublikoje įregistruotų transporto priemonių privalomąjį draudimą, taip pat ir privalomąją techninę apžiūrą bei asmenis, kuriems suteikta teisė vairuoti, kaupiama atitinkamai Transporto priemonių civilinės atsakomybės privalomojo draudimo duomenų bazėje, Centralizuotoje techninės apžiūros duomenų bazėje, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registre, taip pat siekiant sumažinti dokumentų, kuriuos privalo tikrinančiam pareigūnui pateikti transporto priemonės vairuotojas, skaičių, SEAKĮ projektu siūloma atsisakyti perteklinės pareigos asmenims turėti ir tikrinančiam pareigūnui pateikti dokumentus, patvirtinančius atitinkamą teisę ar atitinkamos sutarties sudarymą – tikrinantis pareigūnas pagal galiojantį vairuotojo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir motorinės transporto priemonės valstybinio numerio ženklus galės patikrinti visą su dalyvavimu viešajame eisme susijusią informaciją pasinaudodamas valstybės ar žinybiniuose registruose tvarkomais duomenimis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Seimo narys Vitalijus Gailius.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta prievolė motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos, traktoriaus, savaeigės mašinos vairuotojui su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti galiojantį vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registravimo, privalomosios techninės apžiūros dokumentus, transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimą (polisą) ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymų ir KET nustatytus dokumentus.

SEAKĮ 22 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad asmens teisę vairuoti tam tikrų kategorijų motorines transporto priemones patvirtina įrašas Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registre ir valstybės įmonės „Regitra“ išduotas vairuotojo pažymėjimas, taip pat policijos įstaigų išduoti vairuotojo pažymėjimai ir šio įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nurodyti užsienio valstybėse išduoti vairuotojo pažymėjimai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

SEAKĮ projektu siūloma pakeisti SEAKĮ 13 straipsnį ir jo naujoje 6 dalyje nustatyti, kad motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojas, kuriam Lietuvos Respublikoje yra išduotas ir galioja vairuotojo pažymėjimas, neprivalo su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno

reikalavimu pateikti vairuotojo pažymėjimo, jei pateikia galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Taip pat siūloma SEAKĮ 13 straipsnio naujoje 7 dalyje nustatyti kad, kai SEAKĮ 13 straipsnio 6 dalyje nurodytas motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojas vairuoja Lietuvos Respublikoje įregistruotą motorinę transporto priemonę ir (ar) priekabą, jis neprivalo su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti privalomosios techninės apžiūros dokumento ir transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo (poliso), o jei šis vairuotojas yra nurodytos motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos savininkas – ir transporto priemonės registravimo dokumento.

Remiantis siūlomais pakeitimais, tikrinančiam pareigūnui užteks pateikti tik savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pagal kurį (taip pat pagal motorinės transporto priemonės valstybinio numerio ženklus) tikrinantis pareigūnas visą reikiamą informaciją gaus iš Transporto priemonių civilinės atsakomybės privalomojo draudimo duomenų bazės, Centralizuotos techninės apžiūros duomenų bazės, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registro.

Atsižvelgus į tai, kad 2015 m. birželio 25 d. įstatymu Nr. XII-1856 Policijos veiklos įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija ir pakeistas įstatymo pavadinimas, atitinkamai 13 straipsnio 10 d. patikslinamas šio įstatymo pavadinimas.

SEAKĮ projektu kartu siūloma pakeisti SEAKĮ 22 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad asmens teisę vairuoti tam tikrų kategorijų motorines transporto priemones, jei teisė vairuoti transporto priemones nėra atimta, patvirtina įrašas Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registre apie išduotą vairuotojo pažymėjimą ar valstybės įmonės „Regitra“ išduotas vairuotojo pažymėjimas, kurio duomenys tvarkomi Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registre, ir šio įstatymo 13 straipsnio 8 dalyje nurodyti užsienio valstybėse išduoti vairuotojo pažymėjimai. Siūlomu pakeitimu siekiama suderinti SEAKĮ 22 straipsnio 3 dalį su siūlomais SEAKĮ 13 straipsnio pakeitimais ir aiškiai nustatyti, kad asmens teisės vairuoti tam tikrų kategorijų motorines transporto priemones patvirtinimui pakanka įrašo Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registre. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimo Nr. 102 „Dėl vairuotojo pažymėjimų galiojimo“ 1.1 papunkčiu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl transporto priemonių valstybinio numerio ženklų išdavimo, rinkliavos už kelių eismo policijos teikiamas paslaugas ir vairuotojų pažymėjimų pavyzdžių patvirtinimo“ patvirtinto pavyzdžio vairuotojo pažymėjimai nuo 2017 m. vasario 3 d. nebegalioja, todėl SEAKĮ projektu papildomai siūloma atsisakyti SEAKĮ 22 straipsnio 3 dalyje esančios formuluotės „taip pat policijos įstaigų išduoti vairuotojo pažymėjimai“.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo priėmimas korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo priėmimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymą inkorporuojant į teisinę sistemą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti reikės pakeisti Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti nereikės papildomų valstybės biudžeto lėšų.

13. Rengiant įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymo projektą negauta specialistų vertinimų.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „transporto priemonės savininkas (valdytojas)“, „vairuotojo pažymėjimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo nariai: Vitalijus Gailius

Mykolas Majauskas